

1. Yhteystiedot

PIKKOLAN PÄIVÄKOTI
TUPATIE 1
36220 KANGASALA

<https://www.kangasala.fi/varhaiskasvatus-ja-opetus/varhaiskasvatus/kunnallinen-varhaiskasvatus/paivakodit/pikkolan-paivakoti/>

HIIRENKORVAT (0-3V)
040-1336605
hiirenkorvat@kangasala.fi

KETUNLEIVÄT (3-5V)
040-1336606
ketunleivat@kangasala.fi

VARHAISKASVATUSYKSIKÖN JOHTAJA

Hanna Kaskelma
050-597 5717
hanna.kaskelma@kangasala.fi

APULAISSJOHTAJA

Emmi Häkkinä
050-4497446
emmi.hakkila@kangasala.fi

VARHAISKASVATUKSEN ERITYISOPETTAJA

Johanna Halmela
040 509 1550
johanna.halmela@kangasala.fi

PERHEKOORDINAATTORI

Pirjo Hellsten
044 481 3052
pirjo.hellsten@kangasala.fi

Yhteystiedot ja nimet löytyvät myös päiväkotien nettisivuilta.

1. Kehittämiskohteet

A) Koko varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yhteiset tavoitteet, jotka on johdettu kaupungin strategisista kehittämiskohteista

LISÄÄMME YHTEISTYÖTÄ KOLMANNEN SEKTORIN KANSSA HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEKSI

Yhteinen toimenpide:

- Varhaiskasvatuksen vetäjätiimit seuraavat kolmannen sektorin tarjoamia palveluja Kangasalan kaupungissa ja vetäjätiimien kautta tieto välittyy varhaiskasvatus- ja esiopetusyksiköihin. Mahdollisuuksien mukaan tehdään yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Yksikön toimenpide:

- Yksikössämme on edustaja jokaisessa vetäjätiimissä. He välittävät vetäjätiimissä käytyt sisällölliset asiat omaan yksikkönsä. Tiedon välittämiseen on sovittu säännölliset palaverirakenteet.

MAHDOLLISTAMME MONIPUOLISTA HARRASTUSTOIMINTAA

Yhteinen toimenpide:

- Varhaiskasvatus- ja esiopetusyksiköiden tilat (erityisesti liikuntasalit) ovat iltaisin vapaa-aikatoimijoiden käytössä.

Yksikön toimenpide:

- Yksikössämme ei ole liikuntasalia. Erikseen sovittaessa päiväkodin tiloja voi käyttää myös iltaisin

KANNUSTAMME HENKILÖSTÖÄ TYÖN JA TOIMINTATAPOJEN AKTIIVISEEN KEHITTÄMISEEN

Yhteinen toimenpide:

- Varhaiskasvatusyksiköt laativat laadunarvioinnin pohjalta (Valssi) yksikön kehittämissuunnitelman ja kehittävät toimintatapojaan yksiköissään.

Yksikön toimenpide:

- Teemme koko yksikön kesken ja tiimeissä jatkuvaa arviointia toimintatavoistamme ja laadukkaasta varhaiskasvatuksesta. Käytössä on tiimipalaverin asialista ja muistiopohja, joka ohjaa tiimejä säännölliseen arviointiin ja sitä kautta toiminnan kehittämiseen. Lisäksi teemme koko yksikön toiminnan arviointia kaksi kertaa toimintavuodessa. Kannustamme henkilöstöämme osallistumaan täydennyskoulutuksiin.

MITOITAMME PALVELUTUOTANTOMME JA -VERKKOMME ENNAKOIVASTI

Yhteinen toimenpide:

- Palveluverkkosuunnitelma

Varhaiskasvatus- ja esiopetusryhmät muodostetaan tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti varhaiskasvatustilain mukaisesti.

Yksikön toimenpide:

- Yksikkönä sitoudumme palveluverkkosuunnitelman mukaiseen toiminnan järjestämiseen. Lisäksi tiedotamme asiakkaitamme palveluverkkosuunnitelman vaikutuksista toiminnan järjestämisen näkökulmasta

2. Kehittämiskohteet

Kangasalan kaupungin varhaiskasvatuksen yhteinen toiminnallinen kehittämiskohde vuodelle **2024-25** on tuoda lapsen tarvitseman tuki lapsen oppimisympäristöön ja varmistaa, että lapsiryhmän laadukas arjen pedagogiikka on kunnossa sekä vahvistaa henkilöstön osaamista liittyen laadukkaaseen, arjen pedagogiikkaan, lapsen tukeen ja inklusion käsitteeseen.

Kangasalan kaupunki varhaiskasvatuksen järjestäjänä huolehtii, että laadukkaat, inklusiivisuuden periaatetta toteuttavat varhaiskasvatuspalvelut ovat kaikkien lasten saatavilla ja saavutettavissa. Varhaiskasvatuksen henkilöstö puolestaan varmistaa, että kaikki lapset voivat osallistua kaikkeen toimintaan taustastaan ja yksilöllisistä ominaisuuksistaan riippumatta.

Pikkolan kehittämiskohteina kaudella 2024-2025 ovat perheiden kanssa tehtävä yhteistyö, pedagoginen dokumentointi, tuetun leikin vahvistaminen varhaiskasvatuksen toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa sekä yhteisöllisyyden vahvistaminen uuden toimintakulttuurin luomisen myötä.

Yksikön toimintasuunnitelma 2024 -2025 Pikkolan päiväkoti

Perheiden kanssa tehtävä yhteistyö on meille ensiarvoisen tärkeää, ja olemme kiitollisia ihanista perheistämme. Haluamme lisätä yhteisöllisyyden kokemusta päivittäisissä kohtaamisissa ja toivomme, että kutsuisimme toisiamme etunimillä oman ryhmän kesken. Perinteiset vanhempainillat järjestyvät vanhempainkahviloiden muodossa. Asiakaskyselyssä perheet toivoivat voivansa olla enemmän osallisina toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa. Syksyllä ryhmät järjestävät päiväkotipäivän päätteeksi vanhempainkahvilat, joissa huoltajat pääsevät suunnittelemaan varhaiskasvatuspäivän toiminnan tavoitteiden mukaisesti ja kevään vanhempainkahvilassa taas on mahdollisuus arvioida, miten toiminta on mahdollistanut tavoitteiden saavuttamisen.

Pikkolan vanhempainyhdistyksen kanssa tehtävästä yhteistyöstä vastaa Pikkolan päiväkodin apulaisjohtaja Emmi Häkkinä.

Vahvistamme syksyllä turvallisuusosaamistamme ensiapukoulutusten muodossa. Syksyn aikana kaikki uudet henkilöstön jäsenet perehtyvät päiväkodin turvallisuusapplikaatioon ja osallistuvat yksikössä järjestettävään turvakävelyyn päiväkodin ympäristössä.

Olemme innokkaita ja kehittämään toimintaamme. Muistamme kuitenkin, että kiireetön, aito läsnäolo ja vuorovaikutus lasten kanssa ovat laadukkaan ja turvallisen varhaiskasvatuksen tärkeimmät lähtökohdat.

Ryhmien toimintasuunnitelmissa on kerrottu ryhmän jäsenten kiinnostuksen kohteista, vahvuuksista sekä tarpeista. Näistä lähtökohdista nousevat ryhmän toiminnan tavoitteet.

3. Toimintaperiaatteet

Toiminnan suunnittelu perustuu Kangasalan varhaiskasvatussuunnitelmaan sekä varhaiskasvatusta ohjaavaan lainsäädäntöön. Kangasalan varhaiskasvatussuunnitelman löydät täältä:

<https://www.kangasala.fi/wp-content/uploads/2022/06/Kangasalan-varhaiskasvatussuunnitelma-2022.pdf>.

Kangasalan kaupungin varhaiskasvatuksen toiminnan vuosikellot ovat käytössä koko yksikön yhteisen toiminnan suunnittelussa sekä tiimien omassa suunnittelussa.

Arvomme

Kangasalan kaupungin ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden arvopohja luovat toimintamme perustan.

Me olemme VASTUULLISIA. Seisomme tekojemme takana, tunnemme lasten oikeudet ja huolehdimme niiden toteutumisesta Kangasalan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Tunnemme omat työnkuvamme ja sitoudumme toimimaan sen mukaisesti sekä kehittämään itseämme ammatillisesti. Toimintamme on niin sosiaalisesti, ekologisesti kuin taloudellisestikin kestävä. Kunnioitamme luontoa, työkavereita, perheitä, lapsia ja yhteistyökumppaneita.

Olemme EDELLÄKÄVIJÖITÄ. Meillä jokainen aikuinen on ylpeä omasta ammattitaidostaan. Haluamme uudistua ja kehittyä rohkeasti yksin ja yhdessä. Toimivassa ja tutussa tiimissä jokaisella on mahdollisuus ideoida, kokeilla ja epäonnistua. Lasten maailmassa on aikuisen hyvä olla ja elää.

Yksikön toimintasuunnitelma 2024 -2025 Pikkolan päiväkoti

Olemme LUOTETTAVIA. Pidämme sovituista asioista kiinni. Kaikki toimintamme on läpinäkyvää ja pystymme perustelemaan kaiken toimintamme pedagogisesti. Luotettavina kasvattajina toimimme johdonmukaisesti ja noudatamme vaitiolovelvollisuutta. Olemme kiitollisia huoltajien luottamuksesta ja haluamme olla luottamuksen arvoisia. Puhumme asioista oikeilla nimillä ja otamme rohkeasti myös huolen puheeksi. Emme tee tulkintoja tai oletuksia vaan kysymme, jos jokin askarruttaa. Emme käytä kenenkään haavoittuvuutta hyväksi.

Olemme AVOIMIA. Vaalimme vuorovaikutusta huoltajien kanssa ja kerromme sekä onnistumisista että harjoiteltavista asioista. Dokumentoimme toimintaamme pedagogisesti. Perheet ovat meille yhdenvertaisia ja tuomme perheiden kulttuuria osaksi ryhmän toimintaa. Uskallamme pyytää apua. Huolehdimme aktiivisesti siitä, että työyhteisössä voi turvallisesti kertoa sekä suruista että iloista.

Vaalimme TURVALLISUUTTA. Meillä on yhdessä sovitut säännöt ja toimintatavat. Noudatamme niitä johdonmukaisesti. Pidämme huolta toimintaympäristön hyvästä ilmapiiristä ja ajattelemme, että aikuisten välinen vuorovaikutus on lasten todellinen kasvuympäristö. Pyrimme vähentämään riskejä kiireettömyydellä, rajoilla, rakkaudella ja toistuvilla rutiineilla. Työssämme painotamme sensitiivistä vuorovaikutusta, positiivisten tunnekokemusten mahdollistamista ja tuemme jokaisen lapsen kokemusta ryhmään kuulumisesta. Päiväkodeilla on omat turvallisuussuunnitelmansa, jota päivitetään säännöllisesti.

Arjen pedagogiikka ja pienryhmätoiminta

Arjen pedagogiikka on läsnä jokaisessa päivässä ja hetkessä. Se on yhdessä pysähtymistä, asioiden ihmettelyä ja lasten aloitteisiin tarttumista. Arjessa päivittäin toistuvat tilanteet esim. ruokailut, pukemiset ja lepoaikat tarjoavat mahdollisuuden lapsen yksilölliseen kohtaamiseen, vuorovaikutukseen ja osallisuuden kokemuksen vahvistamiseen. Arjen pedagogiikan näkökulmasta on merkityksellistä, että toiminnalle asetetut tavoitteet ovat kirkkaina koko tiimin mielessä kaikissa päivän tilanteissa.

Ryhmiä välinen yhteistyö ja pienryhmätoiminta ovat toimintamme ytimessä. Pienryhmäpedagogiikka tukee jokaisen lapsen äänen kuulumista ja kuulluksi tuleminen kokemusta, tutussa pienryhmässä on helppo uskaltaa! Pienryhmät voivat olla kiinteitä mutta muodostamme niitä myös joustavasti lasten tarpeiden, vahvuuksien ja mielenkiinnonkohteiden mukaisesti. Pienryhmätoiminta tukee lasten hyvinvointia, oppimista ja kehitystä. Sitoudumme pienryhmätoimintaan ja pienryhmät toimivatkin säännöllisesti. Pienryhmätoimintaa toteutetaan joustavasti, ryhmän kokonaistilanne huomioiden. Aikuisten ohjausvastuun perustuu lasten tavoitteisiin, koko ryhmän tarpeisiin ja toiminta-ajatukseen.

Ryhmiä kesken annamme toiminnalle ja arjen pedagogiikalle toimintarauhan, emmekä keskeytä lapsiryhmän toimintaa infoasioilla.

Leikki

Yksikön toimintasuunnitelma 2024 -2025 Pikkolan päiväkoti

Leikki on lapsen ominaisin tapa toimia ja jäsentää omia kokemuksiaan yksin tai vuorovaikutuksessa toisten kanssa. Leikissä lapsen minäkuva, itsetunto ja taidot kehittyvät. Leikki vahvistaa myös lasten keskinäisiä suhteita ja vuorovaikutustaitoja. Jokaisella lapsella on oikeus osallistua ryhmän yhteisiin leikkeihin ja kaikki aikuiset ovat sitoutuneet osallistumaan lasten leikkiin ja turvaamaan lapsille leikkirauhan. Leikit vaihtelevat lasten vapaavalintaisesta leikistä pedagogisesti suunniteltuun, ohjattuun/tuettuun leikkiin. Aikuisen rooli ja osallisuus leikeissä vaihtelee - osallisuutta tarvitaan leikeissä ja erityisesti leikkimaailmoiden luomisessa. Ideointi ja toteutus tehdään yhdessä lasten kanssa.

Inklusio, osallisuus, tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Inklusiossa on kyse toimintakulttuurista, jossa kaikille mahdollistuu kokemus osallisuudesta ja ryhmään kuulumisesta. Syrjiviä rakenteita ja käytänteitä ei hyväksytä ja ryhmässä vallitsee yhdenvertaisuus. Erilaisuus ja moninaisuus ovat rikkauksia, joita vaalimme ja joista iloitsemme. Kilpailullisuuden korvaa yhteisöllisyys ja yhteenkuuluvuuden edistäminen. Pikkolassa muokkaamme ja suunnittelemme toimintaa siten, että jokainen voi toimia, kehittyä ja oppia omana ainutlaatuisena yksilönään ja yhteisön jäsenenä.

Vaalimme osallisuutta ja yhdessä tekemisen kulttuuria. Osallisuus on merkittävää oppimisen näkökulmasta, sillä ajattelemme, että oppiminen syvimmillään tapahtuu positiivisten tunnekokemusten saattamana ja näin ollen on tärkeää seurata lasten mielenkiinnon kohteita. Aikuiset tukevat lasten osallisuutta kuuntelemalla lapsia, tarttumalla heidän ideoihinsa sekä työstämällä niitä yhdessä. Lapset osallistuvat oman kehitys- ja ikätasonsa mukaisesti oman oppimisensa, oman ryhmänsä sekä koko päiväkodin toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin. Arkea ei suunnitella liian tiiviiksi, vaan siellä on tilaa lasten valinnoille, toiminnalle ja ajattelulle sekä kiireettömälle keskustelulle. Vastuu pedagogisen toiminnan monipuolisuudesta säilyy aina aikuisella.

Yksikön toimintasuunnitelma 2024 -2025 Pikkolan päiväkoti

Osallisuus on merkittävää myös siksi, että Pikkolassa lapset saavat kasvaa vastuullisiksi yhteiskunnan jäseniksi. Osallisuuden pedagogiikalla vahvistetaan lapsen toimijuutta ja aktiivisuutta: kykyä ajatella itse, ilmaista mielipiteitä, kysyä kysymyksiä, olla aloitteellinen ja vaikuttaa. Päiväkoti on lasten oman kulttuurin kasvualusta ja sitä vaalitaan ja tehdään näkyväksi. Osallisuudessa on kyse kaikkien ryhmän jäsenten näkemysten huomioimisesta ja yhteisestä neuvottelusta kaikkia tyydyttävän ratkaisun löytymiseksi yksittäisten lasten toiveiden täyttämisen sijaan.

Jokainen meistä on tärkeä ja merkittävä osa päiväkotia. Lapsi kasvaa ja oppii vuorovaikutuksessa muiden lasten ja aikuisten kanssa. Jokaiselle on tärkeää saada kokemuksia siitä, että omalla toiminnallaan voi vaikuttaa omaan ja ryhmänsä hyvinvointiin.

Pikkolassa jokainen kohdataan yksilöllisesti, yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti. Jokaisella on oikeus tulla päivittäin kuulluksi ja nähdyksi. Aikuiset tukevat lapsen yksilöllistä kasvua ja kehitystä auttamalla häntä löytämään omia vahvuuksiaan ja luottamaan taitoihinsa. Vuodenkiertoon liittyvät juhlat ja niiden viettäminen otetaan huomioon suunnittelussa huomioiden myös eri kulttuurien ja kansalaisuuksien lapset ja perheet.

Osallisuuden teemat ovat meille tärkeitä myös työyhteisön jäsenenä sekä huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön näkökulmasta. Pikkola on niin lasten, työntekijöiden kuin huoltajienkin näköinen päiväkoti. Me yhdessä luomme jokaiselle hyvän ja turvallisen ympäristön, jossa avoimen keskustelukulttuurin siivittämänä kaikkien tarpeet tulevat yhdenvertaisesti kuulluksi.

[\(450\) Kaikki laulaa tavallaan - Loiskis - YouTube](#)

Kaikkia laulaa tavallaan

San. Hannele Huovi

Jos olet yksinäinen
tai itkupilli,
pitkä tai pätkä
tai aivan liian villi,
paksu tai laiha
tai mitä vaan,
ala silti laulamaan.
Kaikki laulaa tavallaan.

Jos olet omituinen
tai sekopää
arka tai urpo
tai aivan ilman ystävää,
tuhma tai kiltti
tai mitä vaan, ala silti laulamaan.
Kaikki laulaa tavallaan.

Katso omaan tähteen päin,
olet hyvä juuri näin.

Yksikön toimintasuunnitelma 2024 -2025 Pikkolan päiväkoti

Pikkolassa lapset saavat harjoitella yhdessä tekemisen taitoja joka päivä ja jokaisella on oikeus saada apua. Toimintamme pohjautuu restoraatiiviseen ajatteluun. Se tarkoittaa, että vaikeissakin tilanteissa uskomme hyvään, pyrimme lisäämään osapuolten välistä ymmärrystä ja kunnioitamme jokaisen kokemusta oman tilanteensa asiantuntijana. Autamme lapsia toimimaan aktiivisina osallisina omien asioidensa ratkaisuisa. Kaikki työntekijämme ovat osallistuneet Mini-Verso -koulutukseen. Kangasalan varhaiskasvatuksessa on yhteinen kiusaamisen ehkäisyn suunnitelma.

Varhaiskasvatuksen järjestäjien velvollisuuksiin kuuluu yhdenvertaisuuden ja sukupuolten tasa-arvon edistäminen. Tasa-arvolaki velvoittaa varhaiskasvatustyksiköitä laatimaan toiminnallisen tasa-arvosuunnitelman 1.6.2023 lähtien. Pikkolassa toimintavuoden 2024-25 suunnitelma sisältää tietoisuuden lisäämisen, kehityskohteiden tunnistamisen osana selvitystyötä, kehittämistyön sekä arvioinnin. Työ on aloitettu jo toukokuussa 2023 (23.5.2023 yksiköiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustiimien vastaavien tapaaminen ja OPH:n webinaarin katsominen, sekä 25.5.2023 esihenkilöiden perehdytys). Tietoisuuden lisääminen tapahtui syksyn suunnittelupäivässä, jossa valitaan myös menetelmät toiminnan arviointiin niin ryhmien, lasten kuin huoltajienkin näkökulmista. Väliarvioinnin yhteydessä joulukuussa 23 valitaan arvioinnin perusteella keväälle kehittämiskohteet ja kehittämistyön vaikuttavuutta arvioidaan kevään 2024 arvioinnin yhteydessä. Uusi toiminnallinen tasa-arvo suunnitelma laaditaan toimintavuodeksi 2024-25.

1. Milloin ja miten selvitystä on tehty? Mitä asioita selvityksessä nousi esiin?				
Kehitettävä teema	Tavoite	2. Kehittämistoimenpiteet	Aikataulu, vastuhenkilö, milloin arvioidaan	3. Arvioinnin tulokset

Ryhmät kirjaavat omaan toimintasuunnitelmaansa millaisia lasten ja huoltajien osallisuutta tukevia rakenteita ryhmässä käytetään. Lisäksi toimintasuunnitelmaan kirjataan pienryhmätoiminnan käytänteet sekä ryhmän tavat edistää kaveritaitoja.

Yksikön toimintasuunnitelma 2024 -2025 Pikkolan päiväkoti

4. Pedagoginen dokumentointi, laadun kehittäminen ja arviointikäytännöt

Suunnittelemme ja arvioimme yhteistä toimintaamme säännöllisesti palaverirakenteemme mukaisesti. Pedagogiset palaverit avaavat mahdollisuuksia ja polkuja ideoita ja kehittää toimintaa.

Kasvattajakahviloissa, joita toteutetaan 2 krt/toimintakaudessa, perehdytään ryhmien ja koko yksikön arjesta nousseiden teemojen ja kehitettävien asioiden pohjalta. Näiden kahviloiden sisällöt/aiheet määritellään tarpeen mukaan. Syksyn ensimmäisessä illassa aiheena on haastavasti käyttäytyvä lapsi. Kasvattajakahviloihin osallistuu tarvittaessa myös varhaiskasvatuksen erityisopettaja.

Pedagogiseen tiimiin kuuluvat varhaiskasvatuksen opettajat Pikkolan ja Harjunsalon päiväkodeista sekä varhaiskasvatusyksikön johtaja ja/tai apulaisjohtaja. Kuukausittain kokoontuva ryhmä käsittelee ajankohtaisia aiheita, joita toimintakauden aikana nousee esille, suunnittelee pedagogisia kasvattajakahviloita sekä kehittää ja arvioi päiväkotien toimintaa. Lastenhoitajat kokoontuvat kauden aikana 2-3 krt. käsittelemään pedagogisessa tiimissä käsiteltyä aihetta oman työnkuvansa näkökulmasta.

Tiimien toimintaa suunnitellaan ja arvioidaan viikkopalavereissa säännöllisesti. Tiimeillä on lisäksi mahdollisuus yhteiseen iltapäiväsuunnitteluun 2 krt/toimintakaudessa. Toimintakauden päättyttyä varataan vähintään puolen päivän arviointiaika jokaiselle tiimille.

Toimintaa arvioidaan päivittäin, viikoittain ja kuukausittain. Toimintakauden arviointi tapahtuu joulukuussa, jolloin arvioimme toimintasuunnitelmien toteutumista. Syksyn aikana käytämme arvioinnin välineenä myös Kansallisen arviointikeskuksen Valssi-työkalua. Toimintavuoden laajempi arviointi tapahtuu huhti-toukokuussa, jolloin arvioinnin välineinä käytetään myös henkilöstö-, lasten-, asiakas- sekä työhyvinvointikyselyiden tuloksia.

Ryhmät dokumentoivat toimintaa eri tavoin: kirjaamalla, kuvaamalla, haastatteluin jne. Saatua tietoa käytetään toiminnan suunnittelun pohjana sekä toiminnan arvioimisessa. Ryhmän oma toimintasuunnitelman kokonaisuus on elävä ja siihen tehdään lisäyksiä ja muutoksia toiminnan arviointiin ja lasten varhaiskasvatussuunnitelmiin perustuen toimintakauden aikana. Pikkolassa on luotu yhteisiä pedagogisen dokumentoinnin toimintamalleja kaudella 23-24, joita hyödynnetään myös kaudella 24-25.

Henkilökunta osallistuu mahdollisuuksien mukaan kaupungin sisäisiin koulutuksiin, joita järjestetään torstaisin. Ulkopuolisen tahon järjestämiin koulutuksiin osallistutaan tarpeiden/kiinnostuksen mukaan. Osakkeen koulutuksiin osallistutaan aina, kun mahdollista. Koulutuksista saatua tietoa ja käytänteitä jaetaan yhteisesti talon yhteisissä palavereissa. Tiedon jakamiseen ja koulutuksen sisällöistä kertomiseen varataan asialistalla oma, riittävä aika.

5. Oppimisympäristö

*Jos ihmisellä on koti, se on kai siellä, missä hän ymmärtää ympäristönsä.
Eeva-Liisa Manner*

Hyödynnämme suunnitellusti sekä omia että ulkopuolisia oppimisympäristöjä. Päiväkotirakennuksemme ei ole rakennettu juuri päiväkodiksi, mikä mahdollistaa tilojen monipuolisen käytön ja antaa erilaisia mahdollisuuksia toteuttaa toimintaa. Meille on tärkeää, että oppimisympäristöjä voidaan muunnella lasten tarpeiden ja toiveiden mukaan. Leikkivälineet ja materiaali on lasten saatavilla ja innostavat lapsia tutkimaan, kokeilemaan ja leikkimään. Välineistä huolehtiminen yhdessä lasten kanssa kuuluu myös asiaan ja on tärkeä osa kestävän elämäntavan ajatuksen harjoittamista.

Oppimisympäristö rakennetaan lasten toimijuuden, leikin ja osallisuuden näkökulmista ja sitä arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti yhdessä lasten kanssa. Hyvä oppimisympäristö tukee lapsen oivallusta itsestään toimijana, osaajana ja oppijana sekä oman oppimisympäristönsä kehittäjänä. Leikkivälineet ovat lapsen ikää ja kehitystasoa vastaavia ja mielikuvitusta rikastuttavia. Hankintoja tehdessämme otamme huomioon moninaisuuden ja kestävän kehityksen. Lapsi voi tuoda myös kotoa omia lelujaan leikkiä elävöittämään. Lapsen leikille annetaan aikaa, tilaa, välineitä ja mahdollisuuksia sisällä ja ulkona. Leikkiympäristöjä muutetaan ja rikastetaan lapsilta nousseiden ajatusten ja toiveiden pohjalta. Leikki ja leikillinen vuorovaikutus näkyvät arjessamme alati: hassuttelu, huumori ja leikillisyytys tukevat yhteisöllisyyttä ja luovat positiivista ilmapiiriä koko päiväkotiin.

Lähialueen luonto ja puistoalueet ovat osa oppimisympäristöämme ja näiden ympäristöjen monipuolisuutta hyödynnetään säännöllisesti toiminnan suunnittelussa.

Lähtökohtana on turvallisuus sekä lasten oppiminen. Retkistä lähialueille ja puistoihin laaditaan aina retkisuunnitelma Pikkolan omassa turva-applikaatiossa.

Psyykinen ja sosiaalinen oppimisympäristömme muodostuu vuorovaikutussuhteista. Kasvattajilla on vastuu siitä, että oppimisympäristö on sellainen, jossa lapsi uskaltaa olla oma itsensä ja toimia hänelle luontaisella tavalla. Jokaiselle lapselle on tilaa, aikaa ja läheisyyttä tarpeen mukaan ja joskus myös tilaa olla yksin. Kasvattajat rakentavat positiivista ja kannustavaa ilmapiiriä päivittäin yhdessä lasten kanssa. Me-henki vahvistaa lasten osallisuutta, sitoutumista ja ehkäisee myös kiusaamista. Kaveritaitoja harjoitellaan arjen kaikissa tilanteissa ja yhdessä huolehdimme, ettei kukaan jää yksin.

Säännöllisyys päivän kulussa tuo ennakoitavuutta lapselle ja jäsentää päivittäistä toimintaa. Ryhmän arkea rakentavat struktuurit esim. päiväjärjestys, jotka ovat lapselle tärkeitä ja luovat turvallisuuden tunnetta. Meillä säännölliset toimintatavat vastaavat kuitenkin joustavasti lasten tarpeisiin ja muuttuviin tilanteisiin.

Osaamisemme on ajan tasalla monilukutaidon osalta ryhmien arjessa. Kannustamme lapsia itsenäiseen ajatteluun, turvalliseen toimijuuteen sekä tulkitsemaan ympäröivää maailmaa. Digitaalinen oppimisympäristö on muuttuva ja jatkuvasti kehittyvä. Meillä on ipadeja lasten käytössä ja hyödynnämme niitä monipuolisesti erilaisissa päivän tilanteissa. Luonnossa asuvien eläinten elämää pääsemme seuraamaan Luontolivessä. Lisäksi ryhmillä on käytössä tietokoneet, dokumenttikamerat, projektori, bluetooth-kaiutin, greenscreenit sekä ohjelmointivälineistöä. Pikkolassa on myös kolmen talon yhteiskäytössä oleva interaktiivisen lattia, joka kiertää näissä taloissa säännöllisesti kauden aikana.

Haluamme Pikkolassa tarjota lapsille innostavan oppimisympäristön, joka tukee lapsen osallisuuden kokemusta yksilöllisesti iän ja taitojen mukaan. Omatoimisuutta ja oma-aloitteisuutta tuetaan päivittäin. Lapselle mahdollistetaan uusien asioiden ja taitojen harjoittelu kannustavassa ja rohkaisevassa ympäristössä.

Ryhmät kirjaavat toimintasuunnitelmaansa kuvauksen ryhmän sosiaalisesta, kulttuurisesta, fyysisestä, psyykkisestä sekä digitaalisesta oppimisympäristöstä sekä oppimisympäristön käyttämisen ja muokkaamisen käytänteet.

6. Pedagoginen tuki

Kaikilla varhaiskasvatukseen osallistuvilla lapsilla on oikeus saada yleistä, tehostettua tai erityistä tukea siten kuin varhaiskasvatuslaissa on säädetty. Oikea-aikaisella, yksilöllisesti kohdennetulla ja lapsen tarpeisiin vastaavalla tuella edistetään lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia. Samalla ehkäistään ongelmien kasvamista ja monimuotoistumista sekä riskiä syrjäytyä. Tuen järjestämisen lähtökohtana ovat lapsen vahvuudet sekä oppimiseen, kehitykseen ja hyvinvointiin liittyvät tarpeet.

Varhaiskasvatuksessa tuki rakentuu lapsen yksilöllisiin tarpeisiin vastaamisesta sekä yhteisöllistä ja oppimisympäristöihin liittyvistä ratkaisuista. Varhaiskasvatuksessa huolehditaan siitä, että jokainen lapsi kokee itsensä hyväksytyksi omana itsenään sekä ryhmän jäsenenä. Kannustamalla lasta ja antamalla hänelle mahdollisuuksia onnistumisen kokemuksiin tuetaan lapsen myönteisen minäkuvan kehittymistä.

Huoltajan ja varhaiskasvatuksen henkilöstön jaettu tieto lapsesta ja hänen tarpeistaan on lähtökohta varhaisen ja riittävän tuen antamiseen. Huoltajan kanssa keskustellaan lapsen oikeudesta tukeen, tuen järjestämisen keskeisistä periaatteista sekä lapselle annettavasta tuesta ja tuen toteuttamisen muodoista. Lapsi osallistuu yhteistyöhön tarkoituksenmukaisella, ikäänsä ja kehitysvaiheeseensa sopivalla tavalla. Lasta kuullaan ja hänen mielipiteensä huomioidaan.

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja (VEO) Johanna Halmela käy ryhmissä säännöllisesti. Hän havainnoi ryhmän toimintatapoja ja pedagogisia ratkaisuja ja on mukana toiminnan suunnittelussa. Tuen tarpeen arviointi, tuen antaminen sekä toimintakulttuurin ja toimintatapojen kehittäminen kuuluvat koko henkilöstölle heidän koulutuksensa, työnsä ja vastuidensa mukaan. Koko henkilöstö sitoutuu yhteisten ja johdonmukaisten pedagogisten menetelmien käyttöön.

Tavallinen päiväkotipäivä tarjoaa jokaiselle lapselle **yleistä tukea** jokaisena päivänä. Lapsi kasvaa, kehittyy ja oppii yksilöllisesti. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea kunkin lapsen kehitystä, kasvua ja oppimista hänen omista lähtökohdistaan. Lapsi kohdataan omana itsenään, juuri sellaisena kuin hän on. Toiminnassamme huomioimme jokaisen lapsen vahvuudet, kiinnostuksen kohteet sekä yksilölliset tarpeet. Jokaisella lapsella on oikeus oppimisen ja kasvun tukeen. Päivittäin toistuvat toiminnot ja selkeästi ennakoitava päivärytmi sekä sensitiiviset ja saavutettavat kommunikointitavat ovat tärkeä osa yleistä tukea.

Mikäli lapsi tarvitsee kasvussaan ja oppimisessaan säännöllistä tukea tai useampia tukimuotoja samanaikaisesti, hänelle tarjotaan **tehostettua tai erityistä tukea**. Tuki voi tällöin rakentua esimerkiksi henkilöstön osaamisen lisäämisestä, ryhmän pienentämisestä, henkilöstörakenteen vahvistamisesta tai apuvälineistä.

Lapsen tuen tarve arvioidaan yhdessä vanhempien, kasvatushenkilöiden ja asiantuntijoiden kanssa. Lasta kuullaan lapsen ikä ja kehitys huomioiden. Lapsen saama tuki ja toimenpiteet kirjataan lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan. Tehostetusta ja erityisestä tuesta tehdään hallintopäätös.

Yksikön toimintasuunnitelma 2024 -2025 Pikkolan päiväkoti

Lapsen kannalta on tärkeää, että tuki muodostaa johdonmukaisen jatkumon varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen aikana. Tuen järjestämisestä pidetään esiopetukseen siirryttäessä palaveri tulevan esiopettajan ja VEO:n kanssa.

Ryhmät kirjaavat toimintasuunnitelmaansa ryhmässä käytössä olevat yleisen sekä mahdollisesti tehostetun ja erityisen tuen menetelmät ja käytänteet.

7. Viestintä ja yhteistyö perheiden kanssa

Haluamme luoda perheiden kanssa luottamuksellisen, avoimen ja tasa-arvoisen vuorovaikutussuhteen, joka edistää laadukasta pedagogista toimintaa, lapsen turvallista, terveellistä kasvua, kehitystä ja oppimista. Toimimme aloitteellisesti ja aktiivisesti vuorovaikutuksessa perheiden kanssa.

Vaalimme päivittäisiä kohtaamisia perheiden kanssa, joissa jaetaan lasten päivittäiset kokemukset ja toimintapäivän ajalta. Nämä kohtaamiset ovat erittäin merkityksellisiä ja luovat pohjan luottamukselliselle yhteistyölle.

Huoltajien mahdollisuus osallistua varhaiskasvatuksen arkeen ja juhlaan mahdollistetaan yksiköissä järjestettävissä tapahtumissa kuten vanhempainkahvilassa, joissa huoltajilla on mahdollisuus osallistua varhaiskasvatuksen toiminnan suunnitteluun yhdessä henkilöstön ja lasten kanssa. Tavoitteena on saada huoltajilta ensiarvoisen tärkeää tietoa lapsen ja perheen mielenkiinnonkohteista sekä selvittää heidän toiveitaan ja ehdotuksia varhaiskasvatukselle.

Kangasalla käytämme varhaiskasvatuksessa Evaka-sovellusta lasten hoitoaikojen seuraamiseen, lasten asioista viestittämiseen ja toiminnan dokumentointiin. Vanhemmille tiedotetaan päiväkodin ja oman ryhmän tapahtumista viikoittaisilla kirjeillä Evaka-sovelluksen kautta sekä ryhmän yksityisellä Instagram-tilillä. Tietoturva syistä emme käytä Whatsapp-sovellusta viestintään perheiden kanssa.

Ryhmien omissa, yksityisissä Instagram-tilieissä jaetaan kuvia ja arjen hetkiä ja videoita sekä sanoitetaan tekemisten pedagogisia lähtökohtia ja tavoitteita huoltajille. Päivityksissä käytetään hashtageja, jotka sitovat toiminnan varhaiskasvatussuunnitelmaan ja oppimisen alueisiin. Tagien kautta huoltajien on helppo seurata kauden mittaan ryhmän tekemisten yhteyttä vasuun, toisiinsa ja siihen millaisia kokonaisuuksia kaikesta rakentuukaan. Myös Pikkolan avoimelle instagram-tilille tehdään päivityksiä päiväkodin elämästä.

Kangasalan kaupungin verkkosivuilla [Varhaiskasvatus - Kangasala](#) löytyy paljon tärkeää tietoa sekä perheille että työntekijöille. Sieltä löytyy esimerkiksi tietoa asiakasmaksuista sekä varhaiskasvatusajan muuttamisesta.

Yksikön toimintasuunnitelma 2024 -2025 Pikkolan päiväkoti

Talon sisäisessä ja Kangasalan varhaiskasvatuksen sisäisessä viestinnässä käytämme Teamsia, Whatsappia, puhelinta ja sähköpostia. Kangasalan kaupungin intranet Klanetti on myös tärkeä informaation lähde. Lisäksi meillä on oma henkilöstölehti, Kangastus. Kysymme aktiivisesti, kun emme tiedä, kurkkaamme ilmoitustaululle ja luemme palaverimuistiot. Jokainen meistä kantaa vastuuta siitä, että tiedonsiirto kulkee yksikössämme.

Kun lapselle myönnetään varhaiskasvatuspaikka, yksikön johtaja on yhteydessä huoltajiin ja huoltajille lähetetään päätös sähköiseen asiointiin. Kun huoltajat ovat hyväksyneet paikan, lapsiryhmän työntekijä on yhteydessä puhelimitse sopiakseen tutustumisesta ja aloittamisesta.

Huoltajien kanssa käydään aloituskeskustelu. Aloituskeskustelussa kuullaan huoltajien ajatuksia lapsesta, odotuksia ja toiveita varhaiskasvatukselle. Huoltajat saavat tietoa varhaiskasvatuksen arjesta ja käytänteistä. Huoltajat sopivat ryhmän henkilökunnan kanssa sopivasta määrästä tutustumiskäyntejä, joissa lapsi pääsee tutustumaan tulevaan ryhmäänsä ja ryhmän henkilökuntaan.

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmakeskustelu käydään noin kahden kuukauden kuluttua aloittamisesta. Suunnitelman tekee ryhmän opettaja yhdessä huoltajien kanssa. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma tehdään kirjallisena. Varhaiskasvatuksessa suunnitelma kirjataan Evaka-sovellukseen, jossa huoltajien on mahdollista käydä suunnitelmaa lukemassa.

Ryhmän toimintasuunnitelmassa kuvataan ryhmän sisäisen viestinnän tapoja ja yhteisesti sovittuja käytänteitä.

8. Yhteistyö ja kulttuuri

Teemme yhteistyötä alueen neuvoloiden ja erilaisten asiantuntijoiden kanssa. Lapsesta tehdään päiväkotipalaute perheen neuvolakäynnille 18 kk ja 4 vuoden iässä. Tärkeänä linkkinä perheiden,

Yksikön toimintasuunnitelma 2024 -2025 Pikkolan päiväkoti

varhaiskasvatuksen ja neuvolapalveluiden välillä on varhaiskasvatuksen perhekoordinaattori. Perheet voivat aina olla itse yhteydessä perhekoordinaattoriin esimerkiksi lapsen kasvatukseen ja vanhemmuuteen liittyvissä asioissa, perhettä koskevissa elämänmuutoksissa (vanhempien ero, sairaus) tai omaan tai perheenjäsenen jaksamiseen liittyvissä asioissa. Ota rohkeasti yhteyttä kaikissa lapsesi tai perheeseesi liittyvissä, mieltäsi askarruttavissa asioissa. Ei ole niin pientä asiaa, ettei sitä voisi ottaa puheeksi!

Kangasalan kaupungin ateria-, siivous ja kiinteistöpalvelut ovat toimintamme kannalta korvaamattoman tärkeitä. Erityisesti päiväkotimme siivouksesta ja ruokahuollosta huolehtiva Katja on meille erityisen tärkeä ja osa työyhteisöämme.

Kangasalan kaupungin varhaiskasvatuksen kulttuurikasvatussuunnitelma Kulttuuripyöräys mahdollistaa kaikille varhaiskasvatuksen ikäryhmille kulttuurielämyksen. Kaudella 2024/2025 Hiirenkorvat osallistuvat Pirkanmaan musiikkiopiston toteuttamaan musiikkileikkikouluhetkeen, 4-vuotta täyttävät lapset pääsevät katsomaan nukketeatteriesitystä ja päiväkodin viisi vuotta täyttävät lapset nauttivat konsertista.

Kulttuuripyöräyksen lisäksi päiväkodeista tehdään mahdollisuuksien ja aikataulujen mukaan retkiä lähialueiden kulttuurikohteisiin, kuten kotiseutumuseoon, sekä Kimmo Pyykkö Taidemuseoon, joka toteuttaa lapsiryhmille suunnattuja opastuksia näyttelystä riippuen. Pääkirjastolle on myöskin mahdollista saada opastettu kierros, joka esittelee kirjaston harvemmin nähtyjä tiloja. Vanhempainyhdistysten aktiivisen toiminnan kautta tutuksi ovat tulleet myös lähialueen ja seutukunnan retkikohteet, kuten Raudanmaan kylätalon lasten maatila Pikku Piha Kangasalla ja lasten toiveesta järjestetty kevätretki bussilla HopLoppiin Linnainmaalle.

Kirjastoauto vieraillee päiväkodilla säännöllisesti. Kirjastopalvelut suosittelivat käyttämään materiaalien vaihtuvuuden ja saatavuuden rikastuttamiseksi osaltaan myös materiaalin varauspalvelua, jota kautta on mahdollista saada autosta lainattavaksi materiaalia myös muista lainausyksiköistä.

Pikkolan päiväkoti tekee yhteistyötä myös Suoraman päiväkodin kanssa Pajupillin liikuntasalin käytöstä. Salin käyttö on myös sovitusti mahdollista erilaisten tapahtumien järjestämiseen. Mikäli sali vapautuu Suoraman päiväkodin omasta käytöstä arkisin aamupäivällä, on Pikkolan ryhmien mahdollista käyttää salia liikkumiseen sisätiloissa.

Päiväkotimme tarjoaa mieluusti harjoittelu- ja työelämäntutustumispaikkoja kautta kauden. Ryhmissä on harjoittelijoita ja työssäoppijoita niin Tampereen yliopistolta, Tredusta, ammattikorkeakouluista kuin peruskoulunkin puolelta. Olemme ylpeitä osaamisestamme ja meistä on ilo jakaa positiivisia asioita työstämme varhaiskasvatuksessa ja Kangasalan kaupungista työnantajana.

